

etmektedir. ¸nk&min, &nice Allah'ı ve O'nun bildirdi&şy;ği hakikatleri kalben tasdik eder, sonra bunları dili ile s&yleyip b&t&n hayatını bu hakikatlere uygun olarak s&rd&r. Nitekim,

اَلَّذِينَ
يَذْكُرُونَ
اللهَ
قِيَامًا
وَقُعُودًا
وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِى
خَلْقِ
السَّمَوَاتِوَاْلاَرْضِ
رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ
هَذَا
بَاطِلاً
سُبْحَانَكَ
فَقِنَا
عَذَابَ
النَّارِ “Onlar ki ayakta dururken, otururken ve uyumak i¸in yanları &zerine uzandıklarında Allah'ı anar, g&klarin ve yerin yaratılışı &zerinde inceden inceye d&ş&n&rler. "Ey Rabb'imiz! Sen bunla&şy;rın hi¸birini anlamsız ve ama¸siz yaratmadın. Sen y&celikte sı&şy;nırsızın! Bizi ateşin azabından koru!" derler. [9][11] anlamındaki ayette Allah'ı zikrederler buyruğu, "dilin"; ayakta, oturarak ve yanları &zerine uzanarak buyruğu, "organların"; g&klarin ve yerin yaratılışı &zerinde d&ş&n&rler buyruğu ise, "kalp ve aklın" kulluğuna işaret etmektedir. [10][12] Dernek ki zikir, Allah'ı sevip an&şy;mak, O'nu hatırdan, dinini de hayattan ¸ıkarmadan yaşamaktır. [11][13] Zikrin Fazileti İbn Kayyım der ki: Zikir, Allah’a dost olmanın belgesidir. Bu belge kendisine verilen, O’na ulaşır; verilmeyen ise O’ndan uzaklaştırılır, mahrum bırakılır. Zikir, m&min kalplerin azığıdır. M&minler ne zaman zikirden ayrılır uzaklaşırsa, bedenleri kalplerin kabristanına d&n&ş&r. Zikir, m&minlerin &lkelerini imar edip bayındır hale getirir. M&minler ne zaman zikri ihmal ederse, yaşadıkları &lkeler harabeye d&n&ş&r. Zikir, m&minlerin yol kesicilerle savaştıkları sağlam silahtır; yolun sıcak alevini s&nd&rd&kleri sudur; hastalıklarının ilacıdır. Onu terk ettikleri an, kalp hastalıkları tekrar n&kse der. Zikir, amaca ulaştırın sebeptir; m&minlerle gaybı ¸ok iyi bilen y&ce yaratıcı arasındaki bağ ve ilişkidir. Şair der ki: Hastalandığımızda, Sen’ın zikirle tedavi oluruz Ama bazen zikri terk edince, yine hastalanırız. M&minler, başlarına gelen afetleri zikirle savar ve sıkıntılarını onunla giderirler. Musibetlerin ağırlığı zikirle hafifler. Belalar &zerlerine gelince, hemen ona sığınır; felakete uğrayınca, onunla korunurlar. Zikir onlar i¸in i¸inde serbest¸e dolaştıkları cennet bah¸esidir; yaptıkları ticaret sonucu elde ettikleri mutluluğun ana sermayesidir. Zikir, &zel&nt&lk& kalbi sevindirip mutlu eder; zikredeni zikredilene kavuşturur. Hatta zikredeni zikredilen haline getirir. Kur’an'daki ayetlerde,

فَاذْكُرُون&#1616

16;#1609;

اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوالِى وَلاَتَكْفُرُونِ “Öyleyse beni anın ki ben de sizi anayım; bana şükredini ve be­ni inkâr etmeyin.” [12][15]

يَآاَيُّهَاالَّذِينَاَمَنُوااذْكُرُوااللهَ

ذِكْرًا

كَثِيرًا “Ey iman değerine ermiş olanlar! Allah'ı çokça anın ve

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً

وَاَصِيلاً   Sabah akşam O 'nun şanını yüceltin.” [13][16]

اَلَّذِينَ

اَمَنُوا

وَتَطْمَئِنُُّّ

الْقُلُوبُ “Onlar

ki inanmışlar ve Allah 'ı anmakla kalpleri huzur ve doyum bul­muştur; çünkü

kalpler ancak Allah'ı anarak huzura erişir.” [14][17] anlamındaki ilahi buyruklar, zikrin

faziletini ve önemini ifade eden ayetlerden sadece birkaççıdır. Ayrıca, Allah'a kullukta

in­sanlara en iyi önnek olan Peygamber (as), Allah'ı zikretme ko­nusunda da en iyi

rehber olmuştur. Hz. Aişe'nin, كانَ

رسُولُ

اللَّهِ

صَلّى اللهُ

عَلَيْهِ

وسَلَّم

يذكُرُ

اللَّه

تَعالى على

كُلِّ

أَحيانِهِ " Resûlullah

sallallahu aleyhi ve sellem Allah Teâlârsquo;yı her halinde zikrederdi." [15][18]

demesi, onun hayatında zikrin yerine ve önemine yeterince işaret etmektedir. Peygamber

(as) de, مَثَلُ الذي

ي

يَذكُرُ
ربَّهُ
وَالذي لا
يذكُرُهُ ،
مَثَل الحيِّ
والمَيِّتِ "
Rabbini zikredenle etmeyen farkı, diriyle ölünün farkı gibidir [16][19] buyurarak,
zikrin insana ha­yat bahşeden özelliğine; bundan gafil olmanın da olumsuz
neti­cesine dikkat çekmiştir. Görüldüğü gibi geçen ayet
ve hadisler, sadece sözde kalmayıp davranış olarak Allah'a itaati esas alan zikrin faziletine
işaret etmektedir. [17][20] Zikir, Dil Ve Kalbin İbadetidir Her organımızın belirli bir ibadeti vardır.
Zikir de her halükarda dil ve kalbin ibadetidir. Bu yüzden ayakta, otururken ve yatarken
zikretmek ibadettir. Cennet, düz ve verimli bir arazi, zikir de onun tohumu olduğu gibi, harap
olmuş kalpleri imar edip hayat veren de yine zikirdir. Zikir, kalplerin cilası ve temizleyicisidir; hasta
kalplerin ilacıdır. Zikreden, zikre dalıp kendinden geçtikçe, zikredilene olan sevgisi,
O’nunla buluşma ve O’nu özleme iştıyaki daha da artar. Zikir dili geçip
tamamen kalbe yerleşince, zikreden her şeyi unuttur; Allah onun her şeyini korur. Bu onun
için her şeye bedeldir. Çünkü bu halle kulaklardaki ağırlık gider; dillerdeki
düğüm çözülür; gözlerdeki karanlık perde açılır.
Allah, görenlerin gözlerini ışıkla süslediği gibi zikredenlerin dilini de zikirle
süslemiştir. Bu yüzden zikirden gafil olan dil, görmeyen göz, işitmeyen
kulak ve tutmayan (felçli) el gibidir. Zikir, kul ile Allah arasındaki en büyük
açık kapıdır. Kul onu gaflet ile kapatmadıkça kapı açık kalacaktır. Hasan-ı
Basri der ki: Huzuru üç şeyde arayınız: Namazda, zikirde ve Kur’an okumada.
Eğer bulduysanız ne âlâ… Aksi halde bilin ki, kapı kapalıdır. Şeytan gaflet ehlini
unutkanlıkla (zikirsizlikle) mağlup ettiği gibi kul da şeytanı zikirle ancak mağlup eder. Seleften bazı
kimseler şöyle söylemişlerdir: Zikir bir kimsenin kalbine tamamen yerleşince, şeytan
kendisine yaklaştığında sara’ya tutulur. Gafil insanın, şeytanın yavaşmasıyla
sara’ya tutulduğu gibi. Şeytan sara’ya tutulunca, öteki şeytanlar başına
toplanır ve: “Buna ne oldu?” derler. Onlara: “Onu, salih bir insan
çarptı” denilir. Salih bir insandan maksat, o kişinin yaptığı salih amellerdir. Amellerde
ihlâs ve zikir olmayınca, içinde ruh olmayan beden gibi olurlar. İnsanları Zikirden
Alıkoyan Sebepler Genel olarak iki bölümde ifade edebileceğimiz bu sebeplerin ilki,
zikir yolunun açık düşmanı olan şeytandır. Şeytanın hedefi, birtakım
kötülüklerle veya değişik taktiklerle müminlere Al­lah'ı unutturmak ve
onları Allah yolundan saptırmaktır.

يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
اِنَّمَا
الْخَمْرُ
وَالْمَيْسِ&#15
85;ُ
وَاْلاَنْصَ&#15
75;بُ
وَاْلاَزْلا&#16
14;مُ رِجْسٌ
مِنْ عَمَلِ

143-144 [9][11] Al-i İmran: 3/191 [10][12] Bkz. Râzi. age, IX, 135-136 [11][13] Fahrettin Yıldız, Kur’an Aydınlığında Hayatı Doğru Yaşamak, İşaret Yayınları: 148-149. [12][15] Bakara: 2/152 [13][16] Ahzab: 33/41-42 [14][17] Ra'd: 13/28 [15][18] Bkz. Kurtubi. age. IV, 310 [16][19] Bkz. Ahmed ez-Zebidi. Tecrid Tercemesi, XII, 353 [17][20] Fahrettin Yıldız, Kur’an Aydınlığında Hayatı Doğru Yaşamak, İşaret Yayınları: 149-150. [18][21] Bkz. Maide: 5/90-91 vb. [19][22] Bkz. Münafikûn, 63/ 9: Nûr: 24/3 7 vb. [20][23] Fahrettin Yıldız, Kur’an Aydınlığında Hayatı Doğru Yaşamak, İşaret Yayınları: 149-150. [21][24] Bkz. Nevevi. Riyazu 's Salihin Tercemesi, III, 39 [22][25] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçğ Yayınları:6/518 [23][26] Bkz. Kurtubi. age, IV, 171 [24][27] Fahrettin Yıldız, Kur’an Aydınlığında Hayatı Doğru Yaşamak, İşaret Yayınları: 150.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)